

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égő ára	400 K
Féléve	240 K
Égő ára	120 K
Égő ára	40 K
Égő ára két évi kérésre	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Közlöny szerkesztő: Dr. MARRA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Ohányva (Zápolya) utca 1. Telefon: 1000

MEGJELENIK MINDEN NAP, KÉTFŐ ÉS

ÖRÖKÖK UTÁNI NAPOK KIVÉTELESEN

Változó Bevezetők. 1920.

XLIX. évfolyam, 256. szám.

Szerda, 1920 november 17.

A szárnyaszegett

megkínzott, százszor megesufolt békeangyal végnélküli megpróbáltatások után vánszorogva kél fel az út porából, ahová Mars dübörgő szekere taszította le hat évvel ezelőtt. Az ágyuk fejtő fustjén lassankint áttör a szelíd napsugár, a gyilkos szenvedély, a vak gyűlölet, milliók vére, könnye, határtalan szenvedése nemsokára végképpen eltűnnek talán borhoz szokott szemünk elől. Mert lassan bár, de most már teljes bizonyossággal közeledik felénk a száműzött Béke . . .

A magyar nemzetgyűlés elfogadta a trianoni békeszerződést ezáltal a békés viszony a volt ellenségek között most már formálisra is bekövetkezett. E nagyjelentőségű esemény Magyarország békés szándékának komoly bizonyossága és az eljövendő kölcsönös együttműködésnek elengedhetetlen alapfeltétele. Magyarország, mely a legtöbbet vesztett a világháborúban, kétségkívül nehezen szánta el magát arra, hogy a reá nézve súlyos békefeltételeket elfogadjon. A tragikus öszszecsúszás Magyarországon járt a legvégzetesebb következményekkel, érthető tehát, hogy a lemondás politikája fájdalmas és nehéz. De a józan belátás, a helyzet kényszerű felismerése és az egészséges életösztön azt parancsolják, hogy eleterőit ne fesérelje el továbbra is céltalan küzdelmekre, melyek csupán újabb veszedelmek forrásaivá válhatnak számára. Bizonyos tehát, hogy komolyan békét óhajt Magyarország, a régóta szüntelőkötő alkotó munka sürgős megkezdését kívánja. Ezt az előkelt szándékát bizonyította be most, hogy végképpen szakított a háborús állapottal és szomszédaival megkezdte a békés viszony felvételét.

A Jugoszláviában, Romániában és Csehszlovákiában élő magyarság szempontjából különösen nagyjelentőségű esemény a magyar nemzetgyűlés határozata. Mert a Magyarországgal való ellenséges vagy barátságatlan viszony természet-szerűleg kinosan érintette eddig is és érintené a jövőben is a jugoszláviai, romániai és csehszlovákiai magyarságot. A magyarságnak e három államban való helyzetét a békeszerződések megfelelő módon szabályozzák ugyan, mégis elengedhetetlenül szükséges, hogy az elszakadt területeken lévő magyarsá-

got politikai, társadalmi és kulturális életében ne feszélyezze egy olyan kedvezőtlen helyzet, amely a további ellenségeskedések miatt feltétlenül bekövetkeznék és csak hátrányára válna. A jugoszláviai magyarság a

békeszerződésben biztosított jogai és kötelességei ismeretében a megértés és a kiengesztelődés, a becsületos alkotó munka, a testvéri együttműködés politikáját ohajtja. G.

A magyar nemzetgyűlés elfogadta a trianoni békeszerződést

Budapest, nov. 15.

A nemzetgyűlés november 13-án néhány óra alatt egy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a trianoni békeszerződés ratifikálására vonatkozó törvényjavaslatot. Az utolsó pillanatban sikerült mindazokat a nehézségeket elhárítani, melyeket az utóbbi napokban egyes parlament csoportok a ratifikálás ellen támasztottak. Olyan megállapodás történt, hogy a javaslat ellenzői megelégednek a formális tiltakozással s a szavazás elől eltávoznak.

A nagyjelentőségű ülés zsufozt karzatok előtt folyt le. Az összes képviselők fekete ruhában jelentek meg az ülésteremben. Mindjárt Rakovszky István elnök megnvító szavai után gróf Teleki Pál miniszterelnök elfogadásra ajánlotta a törvényjavaslatot. Ezután a tótok nevében Dvorzák Győző, a ruthek nevében dr. Kutfalvy Miklós, a nyugatmagyarországi németek nevében Lingauer Albin tiltakozásukat jelentettek be a törvényjavaslat ellen. Ugyancsak tiltakozó beszédet tartottak Friedrich István, gróf Klebelsberg Kunó és herceg Windisch-

grätz Lajos. Számosan a kormányzópartból elhagyták a termet.

Ezután gróf Teleki Pál miniszterelnök emelkedett szólásra, aki hosszú beszédben ismertette a békeszerződés ratifikációjának szükségességét. Beszéde ezzel fejezte be: „Mindenenért, ami a békeszerződés megkötéséről a tífikáióig történt, valamint a teljes felelőséget. Ezért kérem a Házat, hogy a ratifikációs javaslatot fogadja el!”

Indítványozza, hogy a Ház küldje ki az 1920. évi III. t.-c. alapján életbeléptetett bíróságot és helyezék vád alá egy öt, mint miniszter társait.

Rakovszky Házelnök ezután a ratifikációs javaslatot terjeszti a parlament elé: „Elfogadjon-e a Ház a javaslatot. Igen vagy nem?” A képviselők halálos esőndben ültek a padokban és egy szóval sem szavaztak. Ekkor Rakovszky elnök kijelenti, hogy a javaslatot a Ház ezek szerint elfogadta.

A miniszterek vád alá helyezéséről szóló indítványt elvetették. Elfogadta még ezek után a parlament Palavicini György örgróf indítványát, hogy a középületeket fekete lobogóval lásák el.

Az olasz külügyminiszter Beogradba jön.

Zágráb, nov. 16.

Santa Margheritából jelentik, hogy gróf Sforza olasz külügyminiszter a jövő év január hó

9-én Beogradba érkezik, hogy az olasz-jugoszláv kereskedelmi szerződést részleteiben is meg tárgyalja.

Tózsde.

Beograd, nov. 16.

Valuták: Francia frank 217, Font sterling 123, Dollár 37, Lira 128-50, Lei 54, Léva 39, Cseh korona 42-50, Osztrák korona 7, Mária 45.

Érték dinároktan.

Devizák: Páris 209-00, Geneve 265, London 124, Milano 128, Prága 40, Wien 6-80, Berlin 44.

Minisztertanács.

Beograd, nov. 16.

Tegnap este öt órától kilencig a külügyminisztériumban minisztertanács volt, ameyen Vesznics, Trumbics és Sztojánovics miniszterek beszámoltak a rapaloi jugoszláv-olasz tárgyalások eredményéről s a kormány többi tagjaival ismertették az új külpolitikai helyzetet. A minisztertanácsot ma délután négy órakor folytatták.

Vesznity és Trumbity a régensnél.

Beograd, nov. 16.

Vesznity miniszterelnök és Trumbity miniszter ma délelőtt kihallgatáson jelentek meg a régensnél, hogy beszámoljanak részletesen az olaszországi tárgyalásokról.

Ausztria mondjon le Nyugat-Magyarországról...

Ezt kívánja a magyar miniszterelnök.

Wien, nov. 16.

A „Neues Wiener Joural” budapesti munkatársa felkereste gróf Teleki Pál magyar miniszterelnököt, aki többek között a nyugatmagyarországi kérdéőről is nyilatkozott és a következőket mondotta:

— A két állam: Magyarország és Ausztria sohasem voltak ellenségek. Most sem kell azzá lenniök. A nyugatmagyarországi kérdés igazságos megoldásánál ugyanis arra kell helyezni a súlyt, hogy a két állam között tartosan barátságos viszony fejlődjék ki. Ausztria nem visel Magyarország ellen háborút és Magyarország sem állott háborúban Ausztriával szemben. Mind a ketten egymásért és nem egymás ellen harcoltunk. Eppen ezért kötelessége Ausztriának hogy e kérdés megoldásánál az igazság és a jog szempontjának engedve elálljen a nyugatmagyarországi területekre irányuló követelésétől. Ebben az esetben számíthat Magyarország barátságára és segítségére.

Harding a háborúról. Figyelmeztetés Mexikonak.

Newyork, nov. 16.

Harding az Egyesült-Államok most megválasztott, leendő elnöke a déli államokban tartott körútjában Brownvillében beszédét mondott a fegyverszüneti szerződés második évfordulójának alkalmából.

— Az Egyesült-Államok — mondotta Harding — nem azért keveredtek a háborúba, hogy az európai demokráciát megmentésük, hanem azért, hogy az amerikai nemzetet, tartozkodjanak annak tagjai bárhol, megvédelmezzék.

Jellemző, hogy Harding ezt a beszédét éppen Mexikó közvetlen határán tartotta, ez a körülmény általános feltűnést kellett.

Lenin internáltni akarja a parasztokat.

Wien, nov. 16. Lenin kijelentette, hogy Oroszország éllemzése olyan akadályokba ütközik, hogy kénytelenek lesznek a parasztokat, ha továbbra is nem akarnak dolgozni, koncentrációs táborokba összegyűjteni és kényszermunkát végeztetni velük.

Franciaország a Ruhrvidék után akar nyulni.

Róma nov. 16.

Leon Daudet az Action Française-ban cikkezett, amelyben kijelenti, hogy Franciaországnak meg kell szállnia haladéktalanul a Ruhr-vidéket, nem törődve semmiféle Anglia tiltakozásával.

D'Annunzio nem ismeri el a rapaloi szerződést.

Megint két szigetet foglalt el.

Buccari, nov. 16.

Megerősítik azt a hírt, hogy D'Annunzio elfoglalta Krk- és Rat-szigeteket. Arditái a Castell-felé eső s a rapaloi szerződés szerint Jugoszláviának ítélt területet megszállták. D'Annunzio kiáltványt bocsátott ki az általa megszállott területek lakosságához, melyet a szent olasz jogokért való harcra hív fel. Követeli Buccarit, Susakot, Kraljevacát (Abbázia) és az összes kvarnerói szigeteknek Fiume államhoz való csatolását.

Wien, nov. 16.

Triesztből jelentik, hogy D'Annunzio a rapaloi olasz-jugoszláv szerződés ellen indított akciójában nem elégedett meg Veglia- és Arbore-szigetek meg-

szállásával, hanem hadihajóit a nyílt tengerre küldte.

Róma nov. 16.

Az olasz parlament legutóbbi ülésén meginterpellálták a kormányt, hogy van-e tudomása D'Annunzio újabb vállalkozásairól és mivel igazolja a kormány D'Annunzio e maganvállalkozásait a rapaloi szerződés megkötése után.

A tengerészeti miniszter válaszában kijelentette, hogy a kormánynak D'Annunzio újabb vállalkozásairól hivatalosan nincsen tudomása. Megindították a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy D'Annunzio szóbanforgó akciójában résztvette-e olasz reguláris csapatok?

Lemondott a magyar kormány.

Budapest, nov. 16.

A sajtó közlése szerint miután a kormány megoldotta az agrárreform kérdését és a békeszerződés ratifikálását, befejezte feadatát és vissza kell lépnie. Már beszélnek új politikai pártokról, illetve a régi pártok átcsoportosításáról. Már az új kormányelnökök személyére nézve is vannak különféle kombiná-

ciók. Ezek szerint legtöbb kilátása van Rubinek Gyulának, gróf Bethlen Miklósnak és gróf Teleki Pálnak.

Budapest, nov. 16.

Telki Pál gróf miniszterelnök ma bejelentette a parlamentben, hogy a kormány beadta lemondását, de a kormányzó nem fogadta el.

Levél Bajorországból.

Würzburg, 1920 november elején.

A mi szegény alvó kis városunk olyan nagyon el van zárva most nyugatról, — Wien meg az egyedüli hely, ahova süstin jutnak el becskeréki kereskedők — úgy gondolom, irhatnék egy pár lehetőleg objektív sort Pestről, Prágáról és különösen Németországról.

Pesten, mikor a nyugati pályaudvaron kiszálltam, a — pontos és tiszta — vona ből és kileptem a Berlini tőre, nekem esett 4—5 becskeréki, éapadt, rongyos fiatal ember: „Nagyságos Uram, a csomagokat! — És a munkanélküliségnek és nyomornak ilyen képe kísért mindenütt. A sarkokon még mindig „a finom gyenge alban“ és „az amerikai cipőpertli, urak“, a villamosok még mindig gyérek és túltömöttek, — és ehhez még a sötét és kibált körutak és Andrássy ut már kora éjszakánként. És most emlékezem, hogy a fényesen kivilágított müncheni állomáson a hordár három mákát kért el a csomagok cipeléséért és hogy a cilinderes kocsis a szép szállodánál, ahol előzetes megrendelés nélkül lehet szobát kapni, kilenc márkát kapott, míg Wienben ugyanaz a kocsiut 20 K volt, — és látom, hogy itt, Würzburgban a szomszéd-szobában lakó kocsi este hélig dolgozik és már reggel ötkor hallani kalapácsütő szót...

Itt még nem jutott eszembe sajnálkozni, mint Pesten, — pedig ez is vesztes állam — és nem lehet nem csodálkozva megadni a rend, a szorgalom, a becsület olyan példái előtt, amit legyőzött államok hátul csak Németország statualhat.

Az árak érdeklik legjobban az embereket, azzal kezdem tehát: egy öltöny finom szöveből 1500 márká; egy pár jobb kész cipő 220—250 márká; egy pár jó férfiszokni 18—20 márká; egy férfitalap (finomabb) 100 márká.

Az élelmiszer már drágább: Tej nines; tojás jegyre (1—2 havonta) 90 pfennig; tojás faluban sutyomban 1 M 30 pf.; zsemlye fekete lisztből 30 pf.; 1 font (nem kiló) szalonna 30 márká; 1 font kolbász 20 márká; jobb vendéglőben egy ebéd ital nélkül 15—20 márká.

Ellenben (Beneth bácsi, ide figyeljen!) a gyönyörű, tiszta kávéházakban egy csésze malátakávé 40 pfennig; egy csésze babkávé vagy csokoládé 1 M. 50 pf.; egy korsó nagyszerű sör 1 márká.

Pedig a kávésoknak itt is drága a regie, mert pld. a tüzelőanyag: egy mm. fa 24 márká; egy mm. kokszbrikett 52 márká.

Fáj sokszor, hogy ez a nagy, szorgalmas, egészséges, becsületes, jó nép mennyire tele van beteges sovínizmussal, rettentő francia- és lengyelgyűlölettel, — revánsvágyal — hogy miként Prágában nem lehetett magyarul beszélni és németül csak ott, ahol vásárol az ember, — de pld. felvilágosítást kéni, nem — Isten ments, hogy valaki nyilvános helyen „entente“-ul beszéljen

Egy eset Prágából: A villamoson ülök. Mellettem egy bácsi egy német regényt vesz ki a zsebéből, felteszi a cvikkerét s olvasni kezd. Ezt észreveszi egy szembenülő fiatalember, örvendő odamegy: „Verzeihung, mein Herr, könnten Sie mir nicht seggen...“ „Nye ro zumim. Prosim česki!“ — válaszolja a

bácsi — és nyugodtan tovább olvassa a német könyvet.

Szóval ilyesféle, — természetesen kisebb mértékben itt is van.

A fiatalság, a diákok azonban nem a mi fiatalságunk, nem a mi diákságunk.

Prágában nagy diákyomor van, de együttérzés, szeretett köti össze a diákokat, altruizmus és szabadelvűség. A jugoszláv diákok menzáján, akiknek most igen jó és olcsó menzájuk van, igazán példás viselkedés van; ott beszélhetek magyarul, németül, szerbül csehül ahogy akarok és egyformán kapja a szegénysorsu szerb, német vagy magyar diák, ha bánáti az olcsóbb vagy ingyenkosztot, faj és felekezeti különbség nélkül (Egyebként a „ja sam juhoslovenski posluha“ felkiáltás varázsszóként hat: minden arcot barátságossá, minden embert jóakarattá tesz.)

A prágai diák szegény, szociálisan gondolkozó és munkás.

A német diák: — — — A sok százéves utcák között, a gyönyörű, művészi kutak és tempomok és hidak közelében, — Németország ugynevezett legmaradibb, legpiesz bürgerebb kisvárosában, ahol minden szálloda, lakás és utca tiszta és rendez, ahol tíz tizenegykor legkésőbb már mindenki alszik, itt a diák olyan, mint amilyen száz évvel ezelőtt lehetett.

Nyomort a würzburgi diák nem ismer. Rikító színű kicsi sapkájukkal a fejükön, ünnek tesületleg a Burschenschaftok, a Bavaria, Macaria, Frankovic, Wirzburgia etc. etc stammlokaljaikban és talán dolgoznak, semmiféle sem politizálnak és sokat isznak és még többet párbajoznak; majd minden

Beogradi hírek.

Beograd, nov. 15.

A trónörökös ma délelőtt autón Jelena hercegnővel Szmederévoba tett kirándulást, ahonnan az esti órákban tértek vissza.

Dimitrije, az új jugoszláviai patriarka ma korán délelőtt a vallásügyi miniszter kíséretében tisztelegre jelent meg a régens előtt.

A kormány kommunikét adott ki a beogradi sajtóiroda átszervezéséről. November 13-ától kezdve a sajtóiroda közvetlenül a miniszterelnökség szolgálatába osztatot be és így helyette a távirati tudósítói működést az Avala-ügynökség vállalta magára.

Az osztrák kormány még nem alakult meg.

Wien, nov. 16.

Az osztrák kormány megalakítása még egyre nehézségekbe ütközik. A keresztényszocialista-párt azon a véleményen van hogy a kormányzást egy parlamenti vegyes kormánynak kell átvennie, mely inkább ellenállhat a szociálisták kívánságainak, mint egy tiszta tisztviselő kormány.

Távirati összeköttetés Európában. A közvetlen távirati összeköttetés Prága—Budapest—Beograd—Páris, Hamburg—Leipzig, Drezda—Zagreb, Triest—Bécs, Menako—Páris, Hamburg—Leipzig Drezda, Berlin—Bukarest és Varsó között megindult.

corporációnak saját háza van; úgy látszik ott intézik el, hogy aruk jobb felén mind egynek legalább 10—15 vágás nyoma legyen; — a névjegyen mind egynek rajta van, aki katona volt, hogy Leutnant a. D — és ahogy észreveszem, — aki munkás, azt utalják, — aki paraszt, azt lenézik.

A német diák feudális ur. Még a zsidók is, akiket természetesen nem vesznek fel egyesületekbe, nacionalista német alapon burschenschaftokat csinálnak és majmolják jöhüű társaiat: párbajoznak és isznak. A cikista „Hánváak“ szegény és kicsi.

A német diák jómódu és ur. A magyar diák, — a pesti, — arról nem írok. De különben is, — pesti lapok járnak arafelé

Időegyforgalom a kis városban nem igen van: diák vagy 8—10 bolgár, 6—8 török és vagy 5 magyar zsidó er tenre-államokból nem igen veszik fel őket, vagy tan nem is akarnak jönni.

Általában véve a szép rend tiszaság és szorgalom és a csunya haborusvágy fogott meg legjobban. És egy-kétszer a katonazene, amely még mindig játssza: „Deutschland, Deutschland über alles!...“

Hosszra nyúlik már a levél, — atbahagyom Hérdeki B. eskereket, szívesen írok legközelebb a kisváros gyakori, nagy koncertjeiről, színházáról, — egy német szerzőnek most megjelent és előadott háromfelvonásos drabjáról, melynek címe: „Graf Ti-za“, — a dadaizmusról, az entente által megszállott területekről, a kávéházakról, a katonaságról és meg sok másról.

J. F.

HIREK

Az alispán hétfőn veszi át hivatalát. Pajdak Emil Torontal- és Temesmegye új alispánja a tegnapi nap folyamán járt Bozay Aladár dr. helyettes alispánnál, akivel közölte hogy hivatalát hétfőn reggel fogja átvenni.

A nemzetközi dunakonferencia Budapesten. A nemzetközi dunakonferencia, mely jelenleg Párisban ülésezik, e hónap folyamán plenáris ülést tart Budapesten, mivel sem Jugoszlávia sem Románia nem egyeznek abba, hogy a főtitkári hivatal Budapesten legyen, úgy ezen intézményt felhagyják és Galaccon, Beogradon és Budapesten expozitúrákat állítanak fel, amelyeknek csak kereskedelmi jellegük lesz. Mégis a budapesti expozitúra lesz a főhivatal. Az egyes expozitúrák radio-állomást fognak kapni.

Mirkov Lyubomir meghalt. Tegnap megírta a „Torontal”, hogy Mirkov Lyubomir 70 éves nyugalmazott főjegyző tévedésből karlsbadi só helyett mérget ivott és hogy állapota válságos. A szerencsétlenül járt öreg urat nem sikerült megmenteni az életnek. A tegnapi nap délutánján kiszendvedett.

A varasdi főispán emlekedett. Beogradból jelentik: dr. Magdics Perót a minisztertanács államellenes működése miatt emlekedte. Zagrebi jelentések szerint valószínű, hogy a volt varasdi főispánt államellenes agitációja miatt bíróság elé is fogják állítani.

Budapest tüzelőanyag nélkül. Budapest krízis előtt áll, mivel 85 százaléka azon országrésznek, amely Budapestet tüzelőanyag-gal látta el, nem tartozik többé Magyarországhoz. Tüzelőanyag hiány miatt az iskolákat be kellett zárni. A kórházakban szintén tüzelőanyag. Emiatt 13 án ülést tartottak, melyen elhatározták, hogy az európai bizottsághoz fordulnak és attól kérnek segítséget.

A Lloyd felemelte a hajózási tarifát. Jelentik, hogy a társulat a tarifáját 100 százalékkal emelte fel, így az utazás Split-től—Triesztig I. oszt. 336 lira, II. oszt. 224 lira, III. oszt. 112 lira, Záráig 198, 132, 66, Selenikig 136, 92, 46 lira.

A népszövetség genfi megnyitója. A népszövetség megnyitó ülése a reformáció épületének nagyteremében, az ugynevezett Kalvin teremben tartják meg, amelyben 1200 ülés lesz. A földszinten 400 a külföldi delegátusok számára, az emeleten a közönség számára pedig 800 ülés lesz. Genf idegenforgalma a népszövetség ülésszaka miatt egyenesen messze aránytalanul vet föl.

Akar keresni?! Akkor foglalozzék az osijeki naptarak áruházaival, mert ezek a legkeresettebbek, amennyiben fővárosi módra vannak kiállítva s a vevő, ki a naptárt egy egész esztendőn át használja, szívesen fizet néhány koronával többet, de a naptarak közül a legszebbet választja, ami természetesen is. Osijeki telep Lustig Oszkár nagykereskedőnél Osijek, I. Zsupanijnska ulica 36.

A népszövetség megszületése

Franciaország tiltakozik Németország felvétele ellen. Jugoszlávia megbízottai a népszövetségben.

Páris, nov. 16.
Az itteni sajtó szerint a népszövetség genfi ülésére kiküldött francia delegátusok utasításokat kaptak arra nézve, hogy tiltakozzanak Németországnak a népszövetségbe való felvétele ellen, annál is inkább, mert Lloyd George megígérte, hogy Franciaország kivonása elé nem fog akadályokat gördíteni.

Páris, nov. 16.
A népszövetség első ülésén résztvevő százhusz kiküldött

negyvenegy államot fog képviselni.

Páris, nov. 16.
A népszövetség ülésén Jugoszláviát a következők képviselik: dr. Spalajkovics Miroslav, dr. Zsolger Iván és dr. Polics Vladislav.

Nauen, nov. 16.
A svájci sajtó a népszövetség üléséről azt írja, hogy a népszövetség munkája értéktelen, amíg Németország és az Egyesült Államok abban nem vesznek részt.

Szetverték Wrangel hadsereget a vörösök.

Berlin, nov. 16.
A szovjet főparancsnokságnak jelentése szerint a vörös csapatok az utolsó napokban Wrangel tábornokkal szemben óriási eredményeket értek el. A vörösök elfoglalták a Wrangel hadsereg híres megerősített vonalát a Perestkop vonalat és így Wrangel hadserege ha a vörösök jelentései megfelelnek a valóságnak, a szétzúllásához áll közel. A vörös főparancsnokság felszólította Wrangelt a kapitulációra. Szabad elmenetelt biztosítanak seregének a külföldre, ha nem akarnak Oroszországban dolgozni, de becsültszavukat kell adniuk, hogy Oroszország ellen többé nem harcolnak. Az angol lapok kommentálva az oroszok rádiójelentését, a Wrangel elleni sikerekről egyértelműen konstatálják, hogy Wrangel súlyos és nehéz helyzetben

van. Az angol hajóhad parancsot kapott, hogy Wrangel hadseregének és a vörösöknek küzdelmébe ne avatkozzék be.

Páris, nov. 16.
A francia és az angol sajtó Wrangel tábornok helyzetét kritikusan tünteti fel. A bolsevikiek az utóbbi napokban több döntő csapást mértek Wrangel csapataira. A francia és angol kormány komolyan foglalkozik Sebastopol védelmének kérdésével és azal, hogy Wrangelnek katonai és pénzügyi segítséget küldjön.

London, nov. 16.
A Reuter-ügynökség jelenti, hogy az angol kormány utasította a feketetengeri angol hajórajt, hogy legyen minden lehetőségére készen s hogy a végső maradjon semleges s a menekülő orosz csapatoknak csak a végső esetben nyújtsan segítséget.

Az adriai delegátusok visszaérkezése Beogradba.

Beograd, nov. 15.
Tegnap este 8 órakor különvontan érkeztek vissza a S. H. S. királyság kiküldöttéi Olaszországból az adriai tárgyalásokról. A pályaudvaron sokan gyűltek össze a delegátusok fogadtatására és Vesznity, Trumbity és Sztojanovity minisztereket az illető minisztériumok tisztviselői is várták. A hírlapírók kérdéskódéseire az egyik miniszter a

következőket válaszolta: Megvárhatják uraim, hogy mi mindent megtettünk területeink maximumának megmentésére. Legfőképpen azonban az országunk északi részeiben teremtett helyzet birtokba bennünket arra, hogy Olaszország olyan feltételeit is elfogadjuk, amelyek mellett kénytelen voltunk az egyezményt megkötöni.

A római francia követ visszahívása.

Páris, nov. 16.
A római francia követet Barbert visszahívják és helyébe Cambont nevezik ki. Barber egyike a legjobb diplomatáknak. Rómában mint követ 20 éven át működött. Ezen idő alatt igen nagy eredményeket ért el. O volt az, aki lépésről-lépésre reábirta Olaszországot, hogy régi szövetségeseivel szakítson.

Forgalmi összeköttetés Jugoszlávia és Románia között. A román állami vasuti igazgatóság meghívta forgalmi minisztériumunkat konferenciára, hogy a forgalmi viszonyt köztünk szabályozzák. Ezen alkalommal az éru forgalmát is szabályozni fogja. Minisztériumunk a meghívást elfogadta és a tárgyalások a napokban megindulnak.

Közgazdaság

Ki tartja meg a telefonját? A postaigazgatóság a jövő év kezdetén egy új távbeszélő üzletszabályzatot ad ki. Ezen új távbeszélő üzletszabályzat 13-ik pontja szerint: „Az előfizető, ha távbeszélő állomását nem hajlandó megfizetni, köteles azt legálább egy hónappal a távbeszélő előfizetési díjak esedékessége ideje előtt, azaz december, illetve június hó 1-je előtt írásban fölmondani. A postafőnökség ez uton kéri a közönséget, hogy a kik távbeszélő állomásukat a következő évre megtartani nem hajlandók, mondják azokat fel legkésőbb folyó évi december hó 1-je előtt írásban a saját központjuknak, mert a későbbben beérkező fölmondások nem fognak figyelembe vétetni, hanem az előfizető köteles lesz a következő év első felére esedékes előfizetési díjakat is megfizetni, illetve amennyiben azt megtagadná, az esedékes előfizetési díjtőle per útján lesz behajtva. Azon előfizetők, akik az állomásukat meghatározott időn belül nem mondják föl, úgy tekintendők, hogy ezek állomásaikat továbbra is meg akarják tartani s ezért a jövő év első felére esedékes előfizetési díjakat is a rendez időben kötelesek megfizetni.

A cseh valuta javítása. Az új kormány egy törvénytervezetet készített el, amely szerint egymilliárdos tartalékalapot létesít idegen állami valutából. Ezen tartalékot a cukorexport révén gondolja az állam előteremteni.

Ügyvédi

irodámot megnyitottam Beogradban, Miloša Velikoj 53. sz. 2006

Dr. Mihajlović Svetislav
volt belügyminiszteriumi osztályfőnök.

Karácsonyi

cukorkagagyari gyártunk!
Kérjük t. vevőinket szíveskedjenek megrendeléseiket előjegyzés végett már most feladni.

Ambrózia cukorkagyár D.-T. Vel. Beckerek

Tubarózsa, Jácint, Orgona, Reveria, Szarkaláb, Mimósa, Ibova, Akácia, Bouvartia, Mösus, Carnation, Flora Du'ois, Heliotrop, Rosa Damascena és Apple Blossom illatok kimérve

Vági Sándor gyógyszerárban Vel Beckereken. Szerbgyházpalota.

Az „Ambrózia” cukorkagyári bonbonok és gyümölcsizék a legjobbak!

Paprikát!

édes, nemes és erőset minden mennyiségben a legjobb minőségben, feltétlenül vegytiszta szállít

2009 Törteli János és Fia paprikakalma Ókanizsa, (Bacska).

Jelenleg még december elsejéig állásban levő 2010

helvettes jegyző kizárólag magyar vagy német anyanyelvű községben kíségtől

állást keres

Szerbül, magyarul németül beszél

Cím a kiadó hivatalban

Két gyermek mellé egy németül is tudó

kisasszonyt keres

PULAYNÉ, Törökbecse.

1985

Egy 2007

gépész kerestetik

azonnali belépésre nyersolaj Bolinder géphez.

Továbbá egy ügyes molnár, aki őtjárata malmot önállóan vezet. Jó fizetés vagyis vámpercen.

Cím

BERGL NÁNDOR, Kári.

2006

Eő

hizott disznók

naponként és napiáron kaphatók

Metzger hentes és mészárosnál

Zmaj Jovina (Maria Terézia) u. ca.

Szját termésű

fajborok

400 hektoliter, kisebb-nagyobb tételekben eladó.

Gyapjufeldolgozó Iparvállalat ZENTA. 1994

Petroleum, karbid, karbidlámpák és égők, gép- és hengerolaj, gépszir és kocsikenőcs, kátrány, tömítő anyagok, varrógép és alkatrészek

2 darab karbidfejlesztő tartány teljes felszereléssel, csövekkel és csillárokkal. 198 Olcsó beszerzési forrás nagyban és kicsinyben!

Földvári Béla

gépraktára, St. Bečej. (Óbecse) Telefon 83

Menetrendkivonat

az SHS. vasutak bánáti vonalairól.

Érvényes november 1-től

Veliki Bečkerek—Csóka—Subotica.

*1251	1920	i. V. Bečkerek	6.	*1216	705
1930	450	6. Subotica	i.	526	230

* Közvetlen vonatok Subotica—Pancsova között.

Vel Bečkerek—Karlova—V. Kikinda

1271	1920	i. V. Bečkerek	6.	705	1216
1702	2232	6. Vel. Kikinda	i.	400	648

Vel. Bečkerek—Csóka—Szöreg.

1251	i. V. Bečkerek	6.	1216
2028	6. Szöreg	i.	642

Veliki Bečkerek—Pancsova

300	710	1246	i. V. Bečkerek	6.	1221	1814	2107
701	1244	1646	6. Pancsova	i.	890	1412	1730

* Közvetlen vonatok Subotica—Veliki Kikinda között.

Veliki Bečkerek—Vrsac

330	1700	i. V. Bečkerek	6.	741	1409
759	2121	6. Vrsac	i.	300	1330

Veliki Bečkerek—Zombolya (Kiskanyvágáyu).

1310	i. V. Bečkerek	6.	640
1729	6. Zombolya	i.	240

Subotica—Szöreg.

1512	i. Subotica	6.	1200
2028	6. Szöreg	i.	642

Subotica—Csóka—Karlova—Vel. Kikinda

530	*2300	i. Subotica	6.	195	*459
1122	525	6. Vel. Kikinda	i.	1425	2243

* Közvetlen vonatok Subotica—Pancsova között.

Zombolya—Stariseo (Óregfalu)

1800	i. Zombolya	6.	218
1927	6. Óregfalu	i.	04

Vrsac—Petrovoszello—Pancsova

830	i. Vrsac	6.	1781
107	Petrovoszello	i.	1524
1204	6. Pancsova	i.	1405

Vrsac—Petrovoszello—Kovin

1325	i. Vrsac	6.	128
1519	Petrovoszello	i.	10-5
1725	6. Kovin	i.	84

Secsanj—Samos—Kovacsica—Pancsova

500	i. Secsanj	6.	167
908	6. Pancsova	i.	1282

Secanj—Samos—Alibunar

500	i. Secsanj	6.	1820
812	6. Alibunar	i.	1610

Vrsac—Veliki Zsám

421	1440	i. Vrsac	6.	629	164
522	1537	6. Veliki Zsám	i.	541	1550

Zombolya—Vel. Kikinda—Szöreg

*1640	300	1755	i. Zombolya	6.	*109	174	102
1841	343	2047	6. Vel. Kikinda	i.	1712		
			6. Szöreg	i.	2310	500	

* Simplon-expresszvonat.

Vrsac—Bela Crkva

242	1745	i. Vrsac	6.	740	124
1414	1912	6. Bela Crkva	i.	600	11

Srpska poljoprivredna banka d. d. Vel. Bečkerek

Kralja Petra trg (a városi épületben, az adóhivatal felett, I. emeleten balra) Telefon 212. ... Telefon 212.

Jelenleg: 1950

petroleum, fában és benzinben

nagyobb készlettel rendelkezik.

Hozai Malomipar Részvénytársaság Nagybečkereken

Aláírási felhívás!

A „Hozai Malomipar Részvénytársaság” részvényeseinek 1920 szeptember 26-án megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, az alaptőkének 20.000 db, egyenként 400 K névértékű és bemutatásra szóló új részvénynek kibocsátása útján 4.000.000 K-ról 12.000.000 K-ra leendő felemelését. Ezen határozatot a keresk. és iparügyi min. 2398/920. sz. a. jóváhagyta. Az új részvények a részvényeseknek oly módon ajánlatnak felel, hogy minden régi részvény alapján két új részvényt jegyezhetnek. Az új részvények kibocsátási ára részvényenként 400 K-ban állapították meg és a jegyzés alkalmával 1920 január 1-től számított 6% kamatokkal együtt egyszerre fizetendő.

A jegyzés határideje 1920 november 17-től 1920 november 25-ig bezárólag terjed. Jegyzési hely a társaság pénztára, hol a jegyzés alkalmával a részvényesi minőség is igazolandó.

Az új részvények 1920 január 1-től részesednek a társaság jövedelmeiben. A teljesített befizetésekről ideiglenes elismervények állítanak ki, melyek 1921 január 1-től kezdve fogják végleges részvényekre becsoróltatni. Nagybečkerek, 1920 november 15. napján.

A Hozai Malomipar Részvénytársaság Igazgatósága.

Előnyös anyagbeszerzés folytán elvállalunk egyelőre a következő három osztály szerint 1-95

teljes temetési rendezéseket

Az árban befoglaltatik: fakoporsó, szemfedő, párna, kereszt, irás, gyertya, lelkész, hitközség, barkocsi, kétlovas halottaskocsi, koporsóvivők és sir. I. osztály: 1987 korona, II. osztály: 1655 korona, III. osztály: 1253 korona.

Bencze Antal és Fia érn., fakoporsó- és szemfedőgyár. Első Nagybečkereki Temetkezési Intézet.

Alibunári járás főszolgabírájától 3478. kg. sz. 1920. 2004

Pályázati hirdetmény.

Petrovoszello községében megüresedett I. és II. segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetnek, miert is felhívom mindazokat, kik ezen állás valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket hozzam legkésőbb f. évi november hó 30-ig annál is inkább nyujták be, mert a később érkezett pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom. Ezen állások mindégyle a következő javadalmazásokkal vannak egybekötve:

1. évi fizetés . . . 1600 dinár.
2. Lakberátalány . . . 300 „
3. Személyi pótlék (fizetési átalány) . . . 64 „

Összesen . . . 1964 dinár és négyötödös kerpótlek a 100 inár

Fenti állandó illetményeken kívül minden segédjegyző az allampénztárból az előirt drágasági pótleket is fogja élvezni.

Minden segédjegyző a neki besorolt rászortjában — szorgalmához képest — szép melletkjövedelemre, havi 100—200 dinár tehet szert.

Mindegyik segédjegyzőnek kilátásba tetetik természetbeni lakás haszonvétele.

Állami szerb nyelvnek írásban és szóban való perfekt tudása feltétlenül kívántatik, kik azonban a román nyelvet is szóban bírják, elsőbbségben részesülnek.

Kelt Alibunáron, 1920. évi nov. 4-én.

ČOLAKOVIĆ, főszolgabíró.

Figyelem!

Gépjavitó-ipartelepemmel kapcsolatban egy

műszerészeti osztályt

létesítettem s így módomban van bármitéle mechanikai szerkezeteket, u. m. írő-, számoló- f-nyképező- és varró-kötőgépet, orvosi műszereket szakszerűen kijavítani. Ajavításért teljes garanciát vállalok! 1996

PETRASS LÁSZLÓ (Ristitya Brigadira / Aradac, u. 2218) gépjavitó-ipartelepe

Polgármesteri hivatal Vel. Bečkerek 14017/1920 sz. 1953

Hirdetmény.

A forgalmi miniszterium hajtóforgalmi igazgatóságának 3225/29-1920. száma rendelete.

Felhívatom az összes hajótulajdonosok és hajóberlők, akiknek nagyobb hajójuk van és a hajózási engedélyt még nem szerezték meg, hogy ezen rendeletnek meghirdetését követő naptól számítottól ezen kapitányság útján a forgalmi miniszterium hajózási igazgatóságához a hajózási engedély megszerzése iránti kérvényt nyujtsak be, részletesen leírva hajójukat és csónakjukat és azon csónakokat is, amelyek csak halászatra szolgálnak.

Figyelmeztetek a felek, hogy ha ezen rendeletnek a legrövidebb idő alatt (15 nap alatt) nem tesznek eleget, a hajó zár alá lesz helyezve és addig visszatartva, amíg ezen miniszteriumtól az engedélyt meg nem kapják.

A hajótulajdonosok forduljanak közvetlenül a helybeli hajókapitánysághoz megtudakolandó, hogy kérvényükhöz milyen okmányokat kell csatolniok.

Vel. Bečkerek, 1920 november 11.

Berterszki s. k., polgármester.